

पुणे, मंगळवार, दि. ९ जानेवारी २०१८

किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाच्या सांगतेप्रसंगी (डावीकडून) आरती कुलकर्णी, आर. आर. देशपांडे, आरती किलोस्कर, अतुल किलोस्कर, मारुती चितमपल्ली, एम. के. रणजितसिंह, दीपक आपटे व माधव चंद्रचूड.

पर्यावरण विरुद्ध विकास असे चित्र चुकीचे

एम. के. रणजितसिंह : वसुंधरा सन्मान पुरस्कार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : “पर्यावरण विरुद्ध विकास असे चित्र निर्माण होणे चुकीचे आहे. सांस्कृतिक, पुरातत्त्व संवर्धनाप्रमाणे पर्यावरणसंवर्धनाची सुरुवात शाळा आणि महाविद्यालयापासून व्यायला हवी. निसांसंवर्धनावर आपला सामाजिक-आर्थिक विकास, अवसुरक्षा अवलंबून आहेत. त्यामुळे पर्यावरणासाठी सर्वांनी एकत्र यायला हवे. यात प्रशासन आणि राजकीय घटकांची महत्वाची भूमिका आहे. राजकारणी लोकांचे फक्त पुढच्या निवडणुकीकडे लक्ष असते, हे बदलायला हवे.” अशा शब्दांत ज्येष्ठ पर्यावरण अभ्यासक एम. के.

महाराष्ट्रात कन्याजीव व्यवस्थापनाकडे गांभीर्यानि पाहिले जात नाही. वृत्तीर्वानाबद्दल सखोल अभ्यास होताना दिसत नाही. राष्ट्रीय उद्घान, अभ्यारण्ये पाहण्यासाठी जाताना व्याघ्रदर्शन घडले पाहिजे, असा पर्यटकांचा अश्रुह असतो. पर्वट व्यवसाय करण्यारे लोकही वाघ दिसेल, अशी जाहिरात करतात. रस्त्यांच्या कडेला बोअरवेल घेऊन तेथील टाक्या पाण्याने भरल्या जातात. जंगलात मात्र जनावरांसाठी पाण्याची व्यवस्था नसते अशा वेळी प्राण्यांना निये येण्याशिवाय पर्याय राहत नाही. हा प्रकार यांबायला हवा.

रणजितसिंह यांनी मार्मिक टिप्पणी केली.

किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाच्या सांगता समारंभात वनमहार्षी मारुती चितमपल्ली यांना जीवनगोरव पुरस्कार गौरविण्यात आले. भारताचे

- मारुती चितमपल्ली

संवर्धन प्रणालीचे उत्कृष्ट नेतृत्व एम. के. रणजितसिंह यांना वसुंधरा सन्मान, पर्यावरण पत्रकार आरती कुलकर्णी यांना इको जनालिस्ट, बी.एन.एस.एस. इडियाचे अध्यक्ष डॉ. दीपक आपटे यांना ग्रीन टीवर पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.

दीपक आपटे म्हणाले, “वातावरणबदलाचा घातक परिणाम जंगलाप्रमाणे समुद्राखालील जीवसुरक्षाही होत आहे. मात्र, तेथील पर्यावरण-हासाकडे दुर्लक्ष होत आहे.

“जमिनीच्या तुलनेत समुद्राखाली वावरणे हे खूफच कठीण आहे, हे त्यातले एक महत्वाचे कारण. पण, पर्यावरण-हासाचे उत्तर सांगारातच आहे, हे विसरून चालणार नाही. पर्यावरणसंवर्धनाचा संबंध विज्ञानाशी नसन, राजकीय इच्छाशक्तीशी आहे.”

या वेळी आरती किलोस्कर, आर. आर. देशपांडे, माधव चंद्रचूड आदी मान्यवर उपस्थित होते.